

TOMCHI DORILARNING KO'Z UCHUN ZARARLI JIHATLARI

Urganch Abu Ali Ibn Sino nomidagi
jamoat salomatligi texnikumi
o'qituvchisi Quryazova Gulzebo
Farhadovna

Annotatsiya: Ushbu maqolada tomchi dorilarning ko'z uchun zararli jihatlari atroflicha tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: dori, shohparda, oftalmolog

Ko'pchilik uchun tomchi dorilar ko'zlardagi har qanday noqulaylik uchun eng ishonchli vosita bo'lib tuyiladi, ammo uni mustaqil ravishda ishlatish hatto xavf tug'dirishi ham mumkin. Tomchi dorilar nima uchun va qanday qilib zarar yetkazishi mumkin? Odamlar oftalmologga tashrif buyuradigan eng keng tarqalgan muammolardan biri "quruq ko'z" sindromi yoki kseroftalmiyadir. Bu shohparda va konyuktiv namlanishi yomon bo'lgan ko'z kasalligidir. Muammo ko'z yoshi suyuqligining miqdori va sifatining pasayishi natijasida yuzaga keladi va shohparda yuzasida himoya qatlamini hosil qiladi. Namlikning yetarli emasligi, shuningdek, bir qator bezovta qiluvchi omillar tufayli ko'z faol ravishda qizarib ketishi mumkin. Lakrimatsiya, begona jism va ko'zning charchashi kabi belgilar ham paydo bo'ladi. Noxush alomatlardan qochish uchun bemorlar ko'pincha maxsus tomchilardan foydalanishga murojaat qiladi.

Ammo bu paydo bo'lgan muammoni hal qilishda yaxshi yechim emas va ularning nazoratsiz ishlatilishi jiddiy zarar yetkazishi mumkin. Ular muammoni hal qilishga qaratilgan emas, balki faqat simptomlarni yo'q qilish bilan bir qatorda, ular o'ziga qaram qiladi. Tomchi dorilarga odatlanish qon tomir retseptorlari sezgirligining asta-sekin pasayishiga va ko'zning surunkali qizarishiga olib keladi. Bundan tashqari, ko'z tomchilarini qo'llash jarayonida ko'z yoshi plyonkasi yanada sezgir va himoyasiz bo'lib qoladi, shuning uchun qo'shimcha vosita ko'zni yanada shikastlashi mumkin.

Ko'pincha tomchilarni o'z-o'zidan yuborish konyunktivit, blefarit yoki shohpardaning yarasi kabi muammolarni keltirib chiqarishi mumkin. Qanday qilib tomchilarni ko'zga to'g'ri qo'llash kerak? Ko'z tomchilarini qo'llashda, birinchi navbatda, shifokor bilan maslahatlashish kerak. Hatto uning nazoratisiz sinalgan dorini ham ishlatmaslik kerak. Ikkinchidan, ko'z tomirlarining qizarishining asosiy sababini aniqlash kerak. Odatda, muammolar quyidagi omillar tufayli yuzaga kelishi mumkin:

- *zo'riqish, ko'z charchoqlari;*
- *allergiya;*
- *haroratning keskin o'zgarishi (quruq, sovuq);*
- *kontakt linzalarini noto'g'ri ishlatish;*
- *kundalik rejimga rioya qilmaslik;*
- *past sifatli kosmetika;*
- *ko'zni tez-tez ishqalash.*

Ko'pincha ko'zning qizarishi qon tomirlarining kengayishi tufayli yuzaga keladi va konyunktivit, glaukoma, blefarit kabi jiddiy kasalliklardan belgi beradi. Biroq ko'zning qizarishi muammosi nafaqat ko'rish organlari bilan bog'liq bo'lishi, balki organizmdagi boshqa muammolar, masalan, qandli diabet, shamollash, virusli kasalliklar va allergik reaksiya tufayli bo'lishi mumkin. Shuning uchun haqiqiy muammoni bartaraf etish uchun asosiy sababni topish juda muhim va shunga asoslanib, to'g'ri davo choralari qo'llash kerak.

Ko'zlarni qanday tinchlantirish kerak?

Terapiyaning maqsadi qizarish sabablarini aniqlashga bog'liq. Shifokor va to'liq oftalmologik tekshiruv ularni aniqlashga yordam beradi. Agar kompyuter yoki kitob o'qish tufayli ortiqcha zo'riqish kuzatilsa, unda tinchlantiruvchi mashqlar, yopiq ko'zlar bilan dam olish yoki sovuq kompress yordam beradi. Namlantiruvchi tomchilar ham qo'shimcha suyuqlik bilan ta'minlash orqali yaxshi samara beradi.

Agar qizil kapillyarlar uyqusizlik va noto'g'ri kundalik tartib tufayli bo'lsa, unda noqulaylik va ko'zning qizarishidan xalos bo'lish faqat rejim va uyquni normallashtirgandan keyin yaxshilanishi mumkin. Ko'pincha, ko'zning qizarishi

allergik reaksiyalarning sababi bo'lib, bunga noxush alomatlarni keltirib chiqaradigan allergenni yo'q qilish orqaligina yordam berish mumkin. Shifokor tekshiruvi va professional jihozlar bilan yanada jiddiy muammolarni aniqlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Muxamadiyev. R.O. Oftalmologiya. Darslik. Toshkent. 2020.
- 2.Ko'z kasalliklari. M.H.Hamidova. Z.K.Boltayeva. Toshkent. Ibn Sino 1996y
- 3.Ko'z kasalliklari M.H.Hamidova. Z.K.Boltayeva. Toshkent. Zar-qalam. 2006 y